

Anarki Oddagrein

HETTA er eitt varsko! – og ein innilig áheitan.
ÚR oddagrein í stjórnaarblaðnum í Dimmalætting beint fyrri vikuskiftið, prenta vit soljóðandi:

Ábyrgdin verður sum oftast lögð onkrastaðni, hóast hann, sum ábyrgdina hevur, ikki sjálvur er róttin til mistøkini...! (undirstr. blaðm.)

OMANFYRISTANDANDI citat er tikið burtur úr oddagrein Dimmalættingar friggjadagin hin 8. nov. 1996.

OKKARA varhugi av, at nýggja rákið í føroyskum politikki, við ráðharrarábyrgd og serstøkum heimildum til ráðharrar, er um at vera farið heilt av sporinum, verður á ein óhugnaligan hátt staðfest við hesum citati.

AT nakað er heilt ravruskandi galið og okkurt er fullkomuliga misstilt, verður dupult váttað í hesi grein í Dimmalætting, tí aftan á hetta ólukkuliga brotið heldur blaðið soleiðis fram: »Tað er hetta, sum er munurin á gamla og nýggja politikkinum í Føroyum, har vit eru farin í holt við endurnýggjan av framtíðini«. (undirstr. blaðm.)

AT føroyskur nýggjur politikkur skal fara at verða soleiðis, sum vit her lesa úr oddagrein Dimmalættingar, eru tað fleiri enn eitt dømi um! Men soleiðis at fáa tað váttað í einari politiskari oddagrein yvirhøvur umboðandi landsins størsta politiska flokk, man vera eitt rættuligt sjokk fyrri flestu av landsins borgarum. Tað sindríð av vón, ið var um, at talan kundi vera um tilvildarligar hendingar, er soleiðis á henda hátt effektivt tikin frá okkum øllum.

OG kortini halda vit fram at vóna, at talan er um eina absolutta misstilt! – Tí er hetta ikki so, tá er okkara samfelagsskipan tikin av. Vit hava tá fingið eitt fundamenatlistiskt feudalisttýri, har ráðharrar so sum hetta fellur teimum inn at gera tað, kunnu taka ein og hvønn borgara, nær tað skal verða, hvar tað skal verða, og avrætta viðkomandi sum offur fyrri einumhvørjum, onkur annar hevur gjørt!

EINA tilika kúvending burtur frá vanligum demokratiskum reglum og siðvenju er ein sera hættislig gongd. Verður henda leiðin gingin, hevur hetta oyggjasamfelag og tað fólk, her býr, sær sínar bestu dagar!

Hetta er tískil ikki bert eitt varsko, men hetta er ein innilig bøn og ein líka so innilig áheitan: Tit, sum soleiðis hava sett tykkum fyrri at seta eina aðra og annarleiðis óhugnaliga »rættarskipan« í gildi, í einum samfelag, vit higartil hava særð sum eitt framkomið, civiliserað samfelag, gevist við hesum, meðan enn eru stundir til tess. Skotbráðið frá einum hugburði sum hesum, hagartil vit hava fingið jugoslaviskar tilstandir, er óhugnaliga stutt!

TAÐ er at vóna, at her bert kann verða talan um eina álvarsliga misstilt – tí ikki nøkrum at siga – ikki føroyingum at siga – eitt tilíkt samfelag, sum tað her verður lagt upp til, er ivaleyst tað siðsta, nakar kann ganga og droyma um at seta á stovn her á landi – nakrantíð!

AT leggja navn til og seta seg á odd fyrri hesum slagnum av samfelag, er óðamannaverk: Áðrenn vit gáa um, eru vit øll tikin av melðrinum og tá vendist ikki aftur. Vit eru longu komin so langt, at okkara samfelag er um at gerast átøkt satiriska leikinum, har ein bakari verður avrættaður fyrri sær misgerðir, ein smiður hevur gjørt!

AT hetta er og hevur verið meiningin, nokta vit at trúgva!

Sosialurin

kommunuvalið

Børn skulu hava trygg og mennandi uppvakstrarar

Barnagarðstíðir í Tórshavn kommunu eru økt við 90 plássum í ár, og sleppur sami politikkur at halda áfram komandi fyra árin, kunnu vit vænta ein vøkstur í barnagarðstíðunum uppá í minsta lagi 120 nýggj barnagarðspláss. Penningur er settur av komandi ár til at umskipa dagrøktarskipanina, soleiðis at dagrøktin verður eitt gott alternativ til verandi barnagarðar. Eisini er penningur settur av til royndarvirkssemi við útbarnagørdum v.m. Arbeidshólkur er settur at kanna møguleikar fyrri útbarnagørdi. Vit kunnu tí vænta eina enn størri øking á barnagarðs- og dagrøktarplássum longu komandi ár.

Samstundis sum býráðið arbeidir við fleiri barna-

garðsplássum, eigur komandi býráð at orða ein politiskan og pedagogiskan málsetning fyrri alt barna- og ungdomsleiki.

Komandi býráð eigur at virka fyrri, at foreldur faa møguleikan at vera heima hjá barninum fyrsta árið. Faa foreldur møguleikan at vera heima fyrsta árið hjá barninum, vil hetta minka munandi um biðlistan til barnagarðspláss í bynum.

Fritíðarskúlin er farin at virka á nærum skúlum og um heilt stutta tíð fáa øll børn í forskúla og 1. flokki tilboð um fritíðarskúla. Komandi skúlaár er ætlanin at hetta tilboð skal standa øllum børnum í forskúla, 1. og 2. flokki í boði. Frá 1998 skulu øll upp til 3. flokk hava tilboð um fritíðarskúla.

Sjálvandi hevði tað besta verið, um øll børn fingi tilboð um barnagarðspláss beinanvegin, ella at eingin biðlisti var. Vit kundu gjørt sum danir hava roynt, lovað ansingartýgd til øll foreldur. T.v.s. at verandi stovnar skulu taka nóg fleiri børn inn, enn pláss er

fyrri. Eina slíka skipan kunnu vit hvørki bóða børnum, starvsfólkum ella foreldrum. Børnini hava krav uppá eitt mennandi barnagarðstíð, eitt tilboð, har børn og starvsfólk trívast, og foreldur kunnu kenna seg trygg við. Tí eiga vit heldur at arbeiða fram ímóti, at øll børn fáa eitt mennandi barnagarðstíð. Hetta kann gerast við stóði í álitinum um børn og ung í Tórshavn kommunu. Við at seta sær sum mál, at økja um barnagarðstíðir við 30 nýggjum plássum um árið. Sjálvandi skulu vit helst náa enn fleiri, men minstra krav má vera, at innihaldið í tilboðnum er mennandi fyrri barnið.

Elin Lindenskov,
býráðslimur

Spurningar til Eilif Samuelsen, landsstýrismann í kommunu- og skúlamálum

Landsstýrið eykajáttan, tí landsstýrismann skulu á norðurlandafund.

Óivað var tað lagnunar speisemi, at útvarpið fyrst bar tey tíðindi, at landsstýrið bað lögtingið um eykajáttan uppá halva mill., so at landsstýrismennirnir kundu fara til Norðurlandafund. Ferðakontoin hjá landsstýrismanninum var longu uppbúrt! Siðani segði útvarpið frá, at landsstýrismannurin við kommunumálum, Eilif Samuelsen, nærmast hótti Tórshavnar Kommununi, tí hendan hevði ov lítið yvirkot á figgaratlanini fyrri 1997, og at ov lítið bleiv gildið niður av skuldini hjá kommununi.

Hvussu skjótt ein skuld skal gjaldað aftur er ógvuliga tørført at svara uppá,

men øll eru vit samd um, at rættast er at gjalda nakað av avdrátti og ikki bara rentur, skuldin skal jú helst minka. Sama er galdandi um talan er um sèthúsálan, kommunu- ella landskassálan.

Tórshavnar Kommununa er júst liðug við figgaratlanina fyrri 1997, og í henni sæst m.a., at skattaprosentið komandi ár aftur verður 18. Barnafrádrátturin er settur til 3.000,- kr., og at eitt prosent skal gjaldað til kreppulánsgrunnin. Somuleiðis visir figgaratlanin eitt yvirkot uppá 9 mill. kr., og at kommunan beinleiðis rindar skuld uppá gott 13 mill.kr.

Kommunan 35 mill. kr. betur fyrri komandi ár. Tað, ið gildið verður í

kreppulánsgrunnin, er ogn hjá kommununi, so hesar 13 mill. kr. saman við teimum 13 mill. kr., ið skuldin verður niðugoldin, og teimum 9 mill. kr. ið kommunan vil fáa í yvirkoti, ger at kommunan komandi ár verður o.u. 35 mill. kr. betur fyrri.

Tær føroysku kommunurnar hava um 2 mia. kr. í skuld, og skulu fyrri størsta partin av hesi skuld gjalda 9 prosent í rentu.

Nú spurningarnir til landsstýrismannin:

1. Hvussu stór er landskassaskuldin, og hvussu nóg verður gildið niður av hesi skuld næsta ár?

2. Hvussu nóg varð spart á skúlakunum, tínum mál-, øki, á figgaratlanini hjá

landsstýrinum fyrri 1997?

3. Hvussu stór er rentubyrða landskassans, og hvussu stór vildi henda verið, um tit skuldu gildið 9% í rentu?

Vænti at fáa svar til omanfyrri settu spurningar, tí tað eru óivað mong við mæt, ið hava áhuga í figgaragongd landskassans.

Jan Christiansen,
býráðslimur